

**DIGITÁLIS
HITTANÓRA**

**ÁLDÁS,
BÉKESSÉG!**

**A mai óra témája:
Hitvalló őseink: gályarabok**

Kedves Hittanos Barátom!

ISTEN HOZOTT!

**A digitális hittanórán szükséged lesz
a következőkre:**

- Internet kapcsolat
- Számítógépe vagy laptop,
okostelefon vagy tablet
- Hangszóró vagy fülhallgató
  - Üres lap vagy a füzeted
és ceruza.
- A Te lelkes hozzáállásod. 😊

**Kérlek, hogy olvasd el
a diákon szereplő
információkat és kövesd
az utasításokat!**

**Állítsd be a diavetítést
és indítsd el a PPT-t!**

imádkozás

Áldás, békesség!

Kezdd a digitális hittanórát
az óra eleji imádsággal!

Óra eleji imádság:

„Jó Atyánk, Istenünk,

Te taníts bennünket!

Jézus Krisztus útján

vezesd a lelkünket!

Szentlelked ereje növelje

hitünket! Ámen.”

Gondolkozz!

Nézd meg ezt a rajzot!
Mit gondolsz, mit ábrázol?
Vajon hogyan gondolkodhat
az, aki ezeket a mondatokat
mondja?

Mit szólnál hozzá, ha le kellene
mondanod valamiről, ami
fontos neked? Melyik mondatot
mondanád?

Mit szólnál, ha azt mondanák,
hogy innentől nem
gyakorolhatod a vallásodat?
Hogy élnéd meg?

MEGÉRDEMLED!
NEKED JÁR!
NEM KELL
lemondanod róla!

Tedd meg
MAGADÉRT!

NEKEM JÁR!
MEGÉRDEMLEM!

Nem mondok le róla!

MAGAMÉRT
teszem!

Egy kis történelem...

Emlékszel még, hogy mit tanultál történelemből
a három részre szakadt Magyarországról?
A Zanza TV kisfilmje segít feleleveníteni ezt az időszakot!

[IDE kattintva megnézheted a feldolgozást!](#)

A HÁROM RÉSZRE SZAKADT MAGYARORSZÁG (1526-1699)

Így nézett ki a három részre szakadt Magyarország térképe.

Ha akkor éltél volna, hová tartozna a lakóhelyed?
Vajon milyen kihívásokkal kellene szembenézned?

Pál apostol missziói útjai

Miközben történelmi események zajlottak, az egyházra is hatással voltak...

Vagy éppen az egyház volt hatással a világi eseményekre?

Nézzünk utána!

Pál apostol missziói útjai óta hosszú idő, közel 1600 év telt el.

A keresztyénség ez alatt az idő alatt volt üldözött egyház is, de azután világvallássá vált.

Keresztyénnek lenni azonban soha nem volt könnyű...

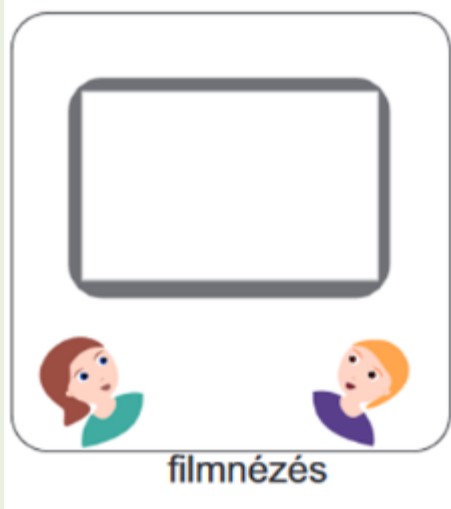

Olvasd el!

A missziói utaktól a reformáció koráig

Pál apostol missziói útjai óta hosszú idő, közel 1600 év telt el. A keresztyénség ez alatt az idő alatt volt üldözött egyház is, de azután világvallássá vált. A középkorban az egyház tagjainak egy része fontosabbnak tartotta a saját érdekeit, mint az Isten ügyét. Ahhoz, hogy Jézus tanításához, a Biblia szavához visszatérjenek, nagy változásoknak kellett bekövetkezniük. A reformáció megújulást hozott. A szokások helyett újra fontos lett Isten Igéjének a személyes befogadása és megélése. Sőt: a Biblia magyar nyelven is elérhetővé vált, hogy minél többen érthessék meg személyesen Isten szavát. Sokan hagyták ott a hiteltelenné vált egyházat, és csatlakoztak a protestánsokhoz. Nemcsak egyszerű emberek, hanem fejedelmek, földbirtokosok, szerzetesek és korábbi papok is.

Egy kis történelem...

A Zanza TV filmje segít felidézni, hogy Magyarországon hogyan jelent meg a reformáció és aztán az ellenreformáció.

[IDE kattintva megnézheted a feldolgozást!](#)

Olvasd el!

Az ellenreformáció időszaka

1650 körül azonban változás következett be. I. Lipót érkezettnek látta az időt arra, hogy felszámolja a magyar protestantizmust. Ellenreformáció indult, amelynek célja az volt, hogy mindenki térjen vissza a katolikus egyházhoz. Szomorú időszaka volt ez az egyháznak! A hit és Isten Igéje helyett megint valami más került a középpontba: a megtorlás és sokszor a politikai érdekek. Sorra elvették a református és evangélikus templomokat. Sőt, a protestáns földesurak földjeit is. Pozsonyban vésztörvényszéket (rendkívüli bíróságot) állítottak fel, ahová két év alatt közel 800 protestáns tanítót, illetve lelkészt idéztek meg. Azzal vádolták őket, hogy felségárulók, lázadtak és lázítottak, szövetkeztek a törökökkel, illetve gyilkosságban, rablásban és a császár elleni összeesküvésben vettek részt. Az ítélet is egyértelmű volt: fő- és jószágvesztés. Azaz, nemcsak elvették minden vagyonukat, de halálra is ítélték őket. Egy esetben maradhattak életben, ha katolikus hitre tértek, lemondtak a lelkészi vagy tanítói szolgálatról és vállalták az önkéntes száműzetést.

Gondolkozz!

Képzeld el, hogy
protestáns lelkész vagy
tanító vagy ebben az
időben.

Képzeld el, hogy egyik
napon eléd állnak és
választás elé állítanak.
Hamisan vádolnak,
de a tét az életed...

Képzeld el, hogy teljes
szívvel szolgálod
az Urat, és őszintén
hirdeted Isten akaratát!

Ha a hited mellett
maradsz,
akkor gályára
kerülhetsz...

Mit tennél?

Olvasd el!

Sokan elfogadták a kompromisszumot.

Jó néhányan ellenálltak.

Végül 41-en maradtak, akik semmi módon nem alkudtak meg. Többségükben református, de volt néhány evangélikus vallású tanító és lelkész is.

Őket nevezzük gályarab prédikátoroknak.

A gályarabok története

Pápa a Habsburg-ház uralma alatt a Magyar Királyság területén feküdt. A protestánsüldözés elsősorban ezt a területet, azon belül is főleg Felvidéket sújtotta, mert a török uralma alatt lévő alföldi és dél-dunántúli területekről nem engedték el az ott élőket, hiszen ők török alattvalók, semmi keresnivalójuk a királyi bíróság előtt.

1674 tavaszán kapott idézést Kocsi Csergő Bálint is, a pápai iskola fiatal tanára, és Séllyei István lelkész, Dunántúl püspöke is. A fiatalember és az idősebb együtt mentek Pozsonyba.

Olvasd el!

Nem akartak kitérni az idézés elől. Tiszta szívvel, bátran tekintettek a tárgyalásokra, hiszen tudták, hogy a vádak hamisak, nem vettek részt semmiféle összeesküvésben, hanem a hitük miatt kellett megjelenniük. Végül ők is a között a 41 fő között voltak, akik nem akartak alkut kötni. Még az életük árán sem.

Először börtönbe vetették őket, ahol kínzásokat kellett elszenvedniük. Nem tudták, hogy mi lesz a sorsuk. Még amikor elindították őket társikkal együtt hosszú, bilincsekben megtett, kínzásokkal, verésekkel terhelt gyaloglásra, akkor sem tudták, meddig mennek. Télen, hóban, hidegben, étlen, szomjan, a katonák által űzve, hajtva haladtak napról napra végzetük felé: Nápolyba, gályarabságra. Az útnak csak egy szakaszán utaztak hajóval: Trieszttől Pescaráig. De még onnan is át kellett kelniük az Appennineken. Szenvedéseik közepette mindig Krisztus szenvedéseire gondoltak. Egyikőjük, aki idős ember volt, ezeket a szavakat mondta:

**„Ezek a vasbilincsek többet érnek minden aranynál,
mert Jézus Krisztus nevéért kaptam őket.”**

Gályarabokról
szóló metszet
a sárospataki
levéltárból

Olvasd el!

Harmincan értek el Nápolyig. A többiek útközben meghaltak. Nápolyban spanyol gályákra adták el őket. Kocsi Csergő Bálint leírásában számtalan kegyetlenséget olvashatunk. Csak csodálkozhatunk azon a lelki, testi erőn, amivel mégis végigküzdötték a gályán eltöltött hónapokat. Közben híre ment Európában, hogy hitükért szenvednek, és elsősorban a protestáns országokban, Hollandiában és Svájcban gyűjtést szerveztek a kiszabadulásukért. Úgy tűnt, hiába az aranyak, nem akarták elengedni őket. Végül Michiel de Ruyter admirálisnak sikerült kiszabadítani a gályarabokat 1676. február 11-én, aki az alábbi szavakkal fogadta hajóján a huszonhat megmentett prédikátort:

„Sok győzelmet vívtam életemnek minden rendiben ellenségeim felett, de az én legfényesebb diadalom, mellyel Krisztusnak ártatlan szolgáit az elviselhetetlen terhek alól kiszabadítottam.”

Szabadulásuk után Svájcba vitték őket, ahol egy ideig száműzetésben éltek. Néhányuk aztán hazatért, Séllyei is, aki folytatta szolgálatát a pápai gyülekezetben.

Gondolkozz!

Mi a véleményed a történetekről?

Hogyan jellemeznéd a gályarab prédikátorokat?

Mit gondolsz, miben lehetnek ők példák a mai keresztyének számára?

házi feladat

Tudod-e?

Az éneklés, a zenehallgatás akkor is segít a lelkünknek, amikor nem tudjuk szavakba önteni azt, amit érzünk.

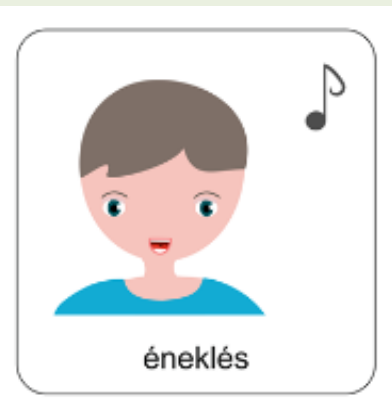
Ezért is van annyi egyházi ének, amelyeknek többsége imádság is.

A gályarabok sokat imádkoztak és énekeltek.

Az ének, amit a linkre kattintva meghallgathatsz nem a gályarabok éneke volt, hanem Amerikában élő keresztyén rabszolgák éneke.

Szenvedésük, keserves munkájuk közben is énekeltek.

Az éneket megtalálhatod a tankönyv 116. oldalán.

A mélyből hozzád száll szavam,
Krisztus kegyelmezz!

Biblia

Jézus most ezt üzeni a számodra is:

„Aki tehát vallást tesz rólam az emberek előtt, arról majd én is vallást teszek mennyei Atyám előtt.”

Máté evangéliuma 10, 32

imádkozás

Kedves Hittanos!
Várunk a következő
digitális hittanóra!

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy,
szenteltessék meg a te neved,
jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod,
amint a mennyben úgy a földön is;
mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma,
és bocsásd meg vétkeinket,
miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek;
és ne vigy minket kísértésbe,
de szabadíts meg a gonosztól,
mert Tiéd az ország, a hatalom,
és a dicsőség mindörökké.
Ámen.

Áldás, békeesség!